

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 45 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Maja 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6987

**Stahel- és Lenner Triör- és Lemezlyukasztógyár Részvénytársaság,
Budimpešta, Ugarska.**

Izdavač semena, visokog dejstva sa obrućim i koso položenim bubnjem sa
čelijama, u kojima su raspoređene zapreke.

Prijava od 3. aprila 1929.

Važi od 1. decembra 1929.

Rad naprave za izdvajanje semena teoretski je najsavršeniji onda, ako se nasuti sloj materije, koja se ima očistiti, dodiruje po celoj dužini bubnja sa radnom površinom t. j. sa unutrašnjom površinom bubnja za izdvajanje, u kojemu su obrazovane čelije. Radi povećanja radne sposobnosti, naspipa se materija u debljem sloju, pa usled toga gornji slojevi semenki, odgovarajući sklopu izdvajačkog bubnja, teku na donje slojeve u smeru prema kraju bubnja tako, da gornji slojevi semenki ne dolaze u dodir sa radnom površinom na mestu gde se sipaju t. j. na početku bubnja; dodirivanje se vrši tek nešto dalje od ovoga mesta, u smeru prema kraju bubnja za izdvajanje semena.

Cilj ovoga pronalaska je dakle da stvori izdavač semena visokog dejstva sa obrućim u koso položenim bubnjem sa čelijama, koji bolje odgovara idealnim zahtevima ovakvoga bubnja od do sada poznatih izdavača; kod izdavača u smislu ovog pronalaska dodiruje se materija, koja teče u bubnju za izdvajanje, jednako merno sa radnom površinom tako, da se kvalitativna sposobnost povećava uz održanje dosadašnje kvantitativne radne sposobnosti.

U tome cilju predviđene su prema ovom pronalasku u bubnju za izdvajanje jedna ili više zapreka, koje su ugrađene između početka i kraja radne površine, koje sprečavaju slobodno tečenje nasutog materijala u smeru prema kraju bubnja; ove zapreke primoravaju slojeve semena da preko njih

padaju i da tako ranije dolaze u dodir sa radnom površinom nego u slučaju kada bi materija slobodno tekla prema kraju bubnja. Rasporedom ovih zapreka mešanju se slojevi vrlo aktivno, čime se po celoj dužini radne površine, koja je prema tome sastavljena iz komora obrazovanih ovim zaprekama, čisti sadržina ovih komora pa se time u najvećoj meri iskorišćuje izdavač.

U smislu ovog pronalaska mogu se u daljnjem izvesti ove zapreke sa prolaznim otvorima na način već poznatih kraj njih zapreka (zapreka u vidu ruba) a osim toga mogu se ove zapreke izvesti i sastavljanjem ovakvih prolaznih otvora; usled ovoga izvođenja odnosno usled sastavljanja ovakvih otvora moguće je, pri stalnom izdvajanju, osigurati stalnu čistoću semena različite vrste, a da nije potrebno naročito čišćenje u bubnjevima za izdvajanje, pri čemu se u malim semenarskim preduzećima sipaju pojedinačne vrste, koje se imaju očistiti, na zaostale slojeve pre toga čišćenog semena, a da se pri tome semena ne pomešaju.

Pronalazač je naime utvrdio: da se u izdvačima u kojima se može sprečiti poprečno treperenje samih semenki nalazi oko ležišta treperećeg sloja semena jedno mrtvo jezgro, koje se doduše pomera zajedno sa semenom, ali koje se ne meša sa drugim delovima sloja. Usled obrtanja bubnja javlja se naime uz gibanje, koje se vrši gore dole, još i obrtno gibanje semena, pri čemu se dugačka zrna donjeg sloja seme-

nja hvataju ćelijama i izdižu na gornju površinu sloja. Pošto su se ova dugačka zrna skotrljala opet dole niz sloj semena biva ju ponova zahvaćena ćelijama i povučena između semenja. Kako se ovaj spoljašni sloj semenki može probiti unutrašnjim slojem samo vrlo polagano, to se ovaj spoljašni sloj srazmerno puni bolje obrađuje od unutar ležećih slojeva, pri čemu se temeljito obrađivanje samoga zrna, praktično uzeto, ne vrši. Upotrebom zapreka lomi se sada ovo mrtvo jezgro, a kroz otvore obrazovane ili ostavljene u zaprekama primoravaju se pojedine trake (pruge) već zauzavljenog donjeg sloja, da brže prođu kroz ove otvore: time se obrtno gibanje semenki, koje polpada prirodnom zakonu, potpuno poništava, a mrtvo jezgro se raskida, pa se na taj način i količina semenja, koja se do sada nalazila u mrtvom jezgru, prerađuje.

Vrlo važno preimućstvo ovog pronalaska sastoji se u tome, da se poprečno trepenje semenja na gore i na dole sprečava u tolikoj meri, da ono uopšte više ne dolazi u obzir, a osim toga sprečava se i tok gornjeg neobrađenog sloja semena u smeru prema kraju bubnja. U priloženim crtežima predložen je izdvajač u smislu ovoga pronalaska, u četiri primerična oblika izvođenja, pri čemu prvi i treći oblik izvođenja predstavljaju jedan izdvajač dvokomorskog sistema, a drugi i četvrti oblik izvođenja predstavljaju izdvajač trokomornog sistema.

Sl. 1 je vertikalni produžni presek prvog oblika izvođenja.

Sl. 2 je presek prema liniji II—II iz sl. 1.

Sl. 3 je vertikalni produžni presek drugog oblika izvođenja.

Sl. 4 je presek prema liniji IV—IV iz slike 3.

Sl. 5 je vertikalni produžni presek trećeg oblika izvođenja.

Sl. 6 je presek prema liniji II—II iz sl. 5.

Sl. 7 je vertikalni produžni presek četvrtog oblika izvođenja, a

Sl. 8 je presek prema liniji IV—IV iz sl. 7.

Kod prvog oblika izvođenja razdвоен je bubanj za izdvajanje 1 (sl. 1) zaprekom, u obliku poprečnog prstena 2 u dve komore; poprečni prsten 2 učvršćen je za unutrašnju stenu bubnja 1 a u njemu su ostavljene otvori 3 sastavljeni iz kružnih isečaka (sl. 2); krajnja zapreka, u vidu prstena 6 (sl. 1) izvedena je na isti način.

Izdvažač je osim toga snabdeven sa prijemnim udubljenjem 4 poznatog oblika, koje je ispod osovine izdvajača raspoređeno na jednoj naročitoj osovini; ovo udubljenje snabdeveno je transportnim pužem 5 (sl.

1) pri čemu se udubljenje 4 može i za vreme rada podešavati pomoću ručice 7. Nasipanje materijala, koji se ima čistiti, vrši se kroz levak 8, dok čisti materijal ispada kroz otvore 9, a nečisto semenje ispada iz izdvajača kroz otvor 10.

Korisno je da se na poznati način obrazovane ćelije 11 raspoređene u unutrašnjoj površini plašta rasporede na poznati način pod jednim takvim uglom, da podužne osi ćelija leže u vertikalnoj ravni i ako je bubanj koso položen.

Kod drugog oblika izvođenja razdвоен je bubanj 1 (sl. 3) u tri komore pomoću dva prstena 2. Ovaj oblik izvođenja saglasi u ostalom potpuno sa prvim oblikom izvođenja, samo je dužina bubnja veća, a osim toga je i udubljenje 4 podešljivo raspoređeno na samoj osovini izdvajača.

Kod trećeg oblika izvođenja razdвоен je bubanj 1 (sl. 6) u dve komore, pomoću prstena 12. Prsten 12 sastavljen je iz kružnih isečaka, tako da su obrazovani otvori (sl. 6) a učvršćen je za spoljnu površinu udubljenja 4, tako da je između unutrašnje površine plašta bubnja 1 i kružnih isečaka obrazovan po jedan otvor 15 (sl. 5). Ovi otvori imaju takovu visinu, da kroz njih može proći minimalni sloj semenja, a da se pri tome pojedino semenje ne ošteti. Kružni isečci 12 (sl. 6) raspoređeni su prema položaju semena, a svi zajedno imaju dužinu, koja približno odgovara jednome polukrugu. Kružni isečci 14 (sl. 5) koji služe kao krajnje zapreke, imaju isti oblik kao i kružni isečci 12 pa su na isti način i montirani. Da bi se sprečilo rasipanje, utvrđena je na kraju bubnja kružna zapreka 16, koja se obrće zajedno sa unutrašnjom radnom površinom bubnja 1, pošto je za ovu učvršćena. Ovaj je oblik izvođenja saglasan u ostalom potpuno sa drugim oblikom izvođenja.

Kod četvrtog oblika izvođenja razdвоен je bubanj 1 (sl. 7) u tri komore pomoću dva prstena 12. Za udubljenje 4 učvršćena je osim obrćuće zapreke 16 još jedna neobrćuća se zapreka 17 u vidu segmenta. Ovaj oblik izvođenja razlikuje se od trećeg oblika izvođenja samo u tome, da je ovde udubljenje 4 podešljivo raspoređeno na samoj osovini izdvajača.

Unutar konstruktivnih granica i granica dejstva, mogu se oznake ovog pronalaska slobodno menjati, a da se time sam pronalazak ne promeni.

Zapreke se mogu napraviti iz jednog komada, nepodeljene, a mogu se snabdeti i jednim jedinim otvorom na mesto više otvora. Zapreke mogu biti postavljene i sa obe strane, a krajnje zapreke mogu na svojim unutrašnjim stranama obrazovati će-

lije, čime se još više povećava dejstvo izdvajача.

U praksi su se pokazali kao najbolji oni izdvajачи koji su postavljeni pod uglom od $1\frac{1}{2}^{\circ}$ — 5° . Kod manjih izdvajача korisniji je dvokomorni sistem, a kod većih izdvajача trokomorni sistem. Gore opisani izdvajачи mogu se korisno upotrebiti u svim brzinama. Zapreke mogu biti raspoređene po celom unutrašnjem brodu izdvajача.

Patentni zahtevi:

1. Izdvajач semenja, visokog dejstva, sa obrćućim i koso položenim bubnjem sa ćelijama, naznačen time što ima jednu ili više obrćućih ili neobrćućih se zapreka, koje sprečavaju slobodno tečenje nasutog materijala u smeru prema kraju bubnja, a preko kojih nasuti materijal pada.

2. Oblik izvođenja izdvajача semenja prema zahtevu 1, naznačen sa jednim ili više zapreka, snabdevenim prolaznim otvorima.

3. Oblik izvođenja izdvajача semenja

prema zahtevima 1 i 2, naznačen sa jednim zaprekom, koja je sastavljena iz jednog ili više delova, a u kojoj je ostavljen jedan ili više prolaznih otvora.

4. Oblik izvođenja izdvajача semenja prema zahtevima 1 i 3, naznačen sa jednim ili dve zapreke obrazovane u vidu prstena.

5. Oblik izvođenja izdvajача semenja prema zahtevima 1—4, naznačen sa jednim prstenom, koji služi kao krajnja zapreka, a koji je snabdeven sa jednim ili više prolaznih otvora.

6. Oblik izvođenja izdvajача semenja prema zahtevu 5, naznačen sa jednom zaprekom u vidu prstena, koja je napravljena iz više komada, a u kojoj je ostavljen jedan ili više otvora.

7. Oblik izvođenja izdvajача semenja prema zahtevima 1—6, naznačen sa jednim ili više obrćućih se ili neobrćućih se zapreka, raspoređenih na kraju bubnja.

Fig. 2.

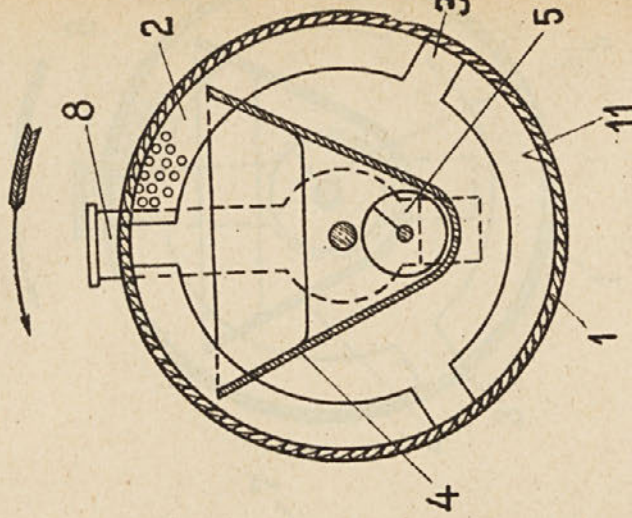

Fig. 1.

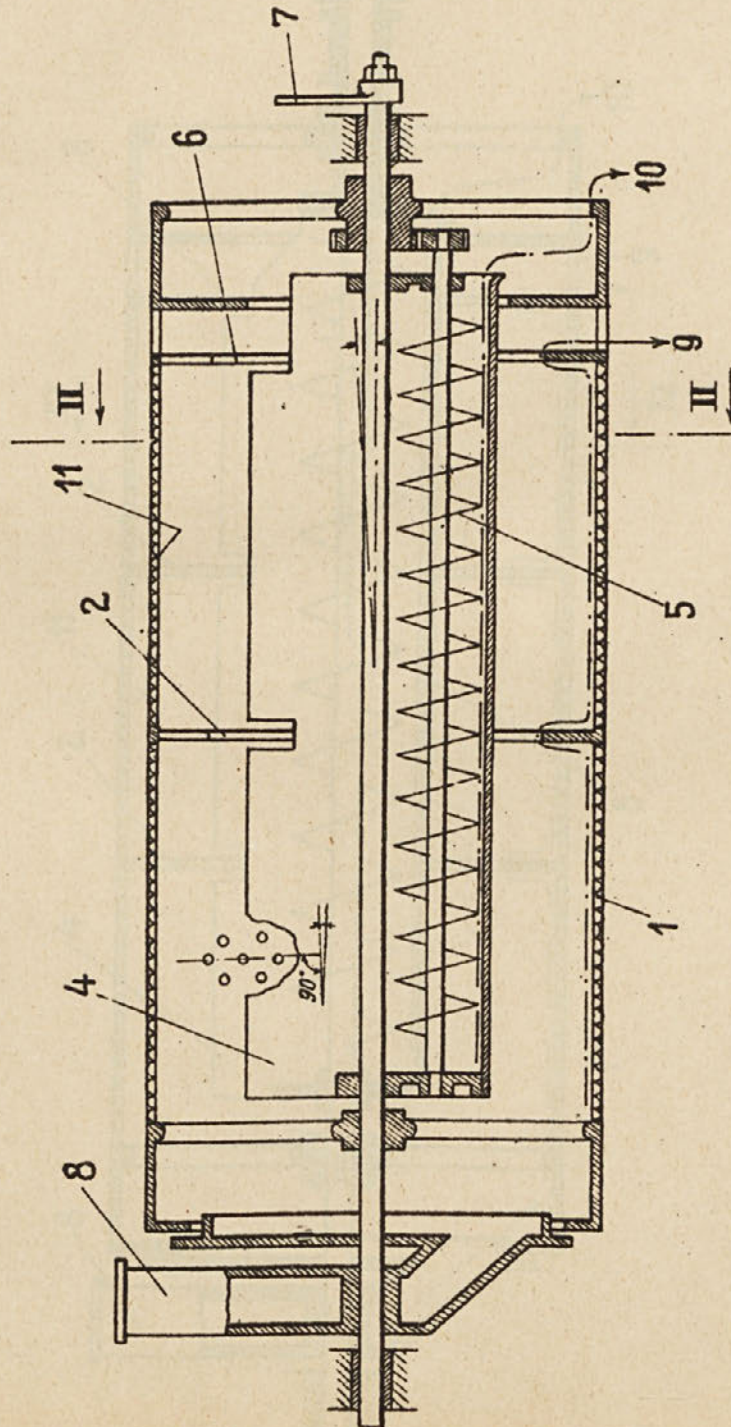

Fig. 4.

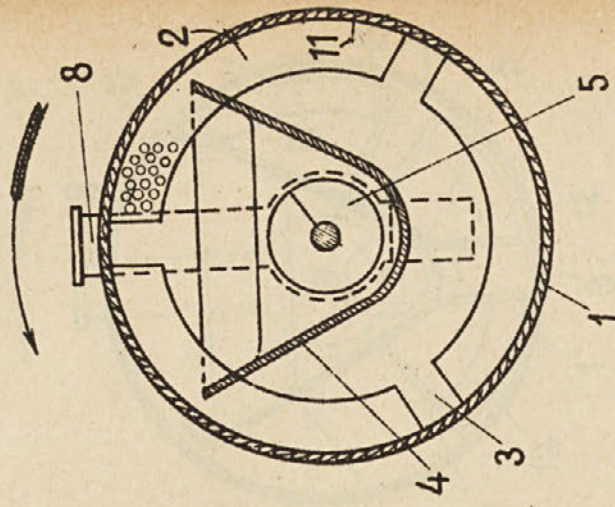

Fig. 3.

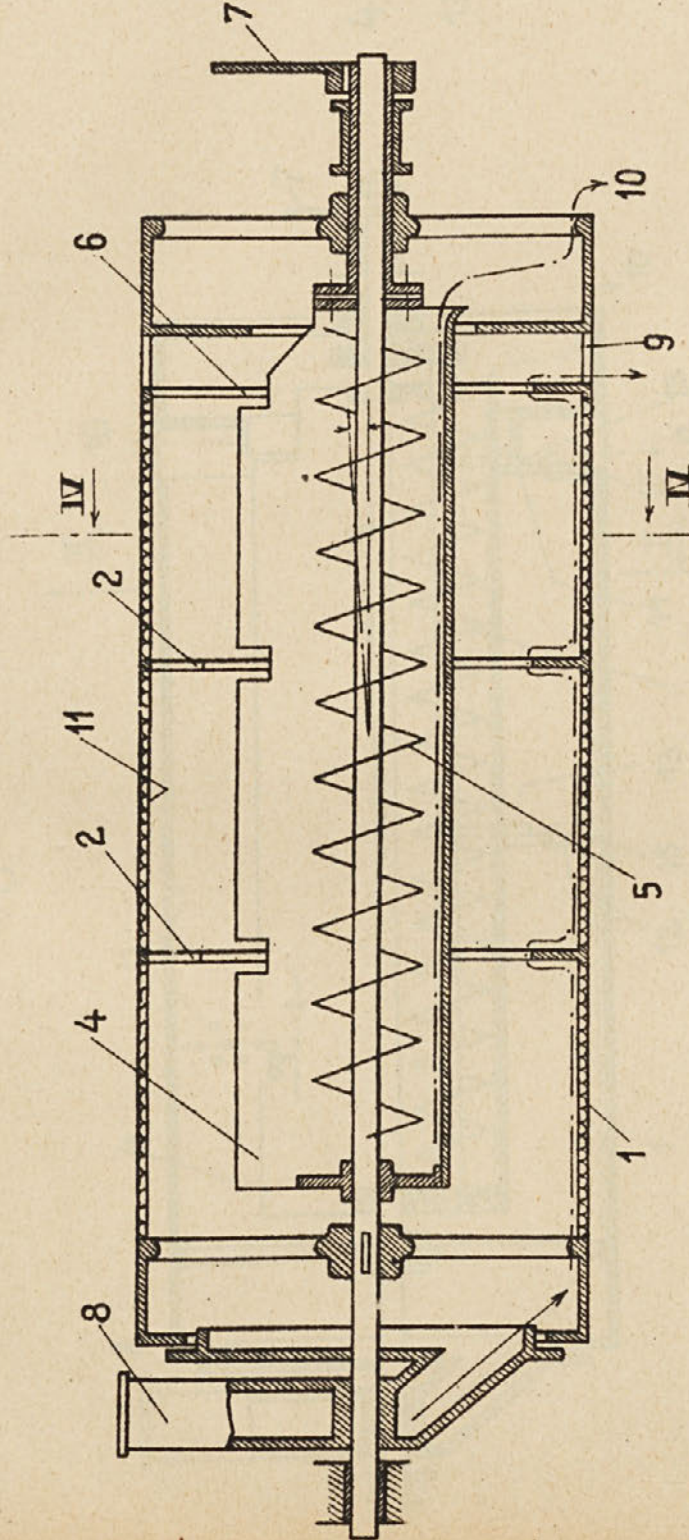

Fig.5.

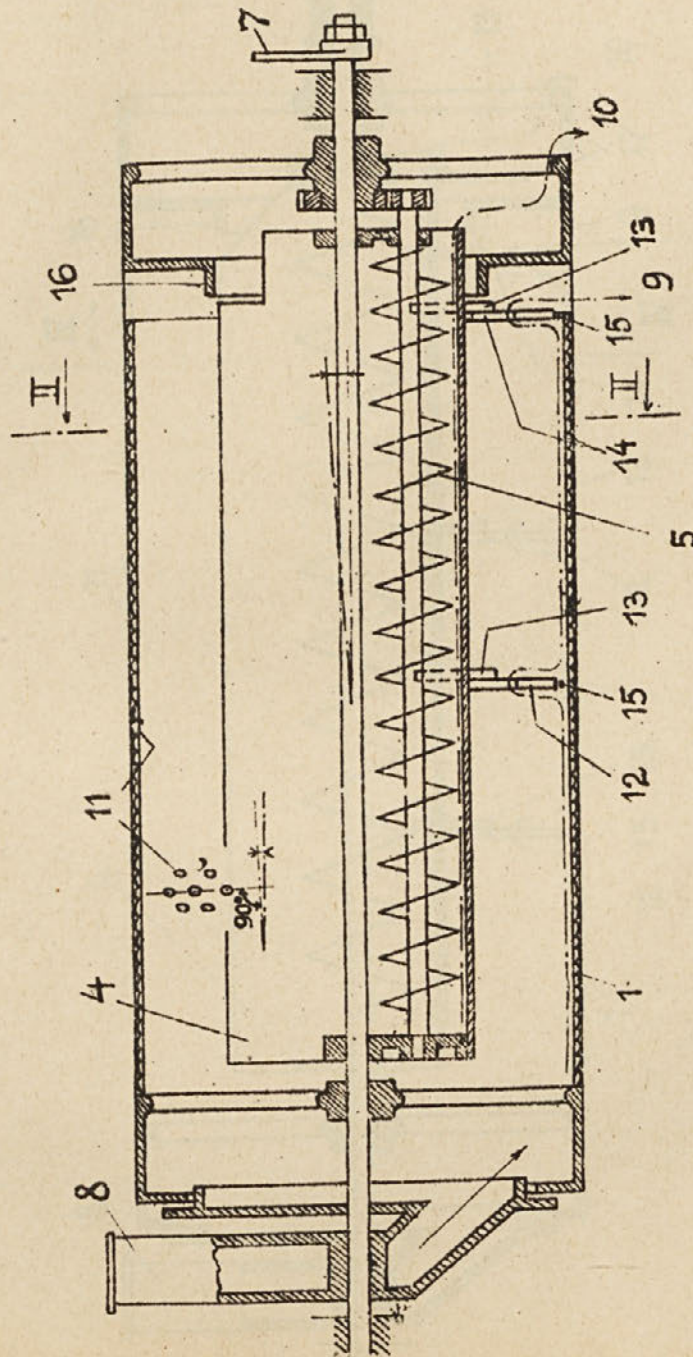

Fig.6.

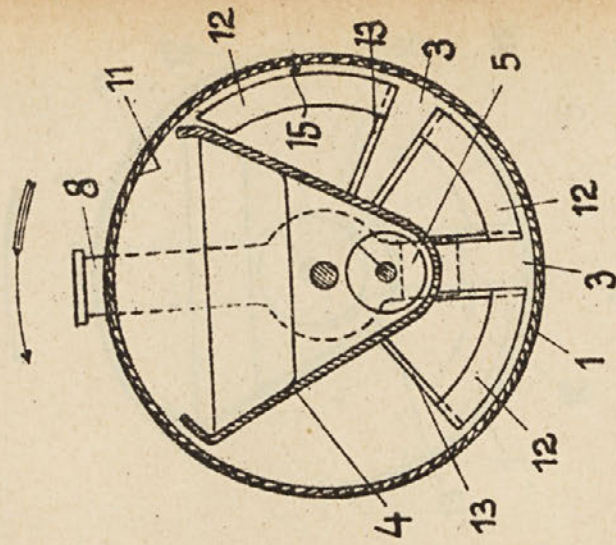

Fig. 8.

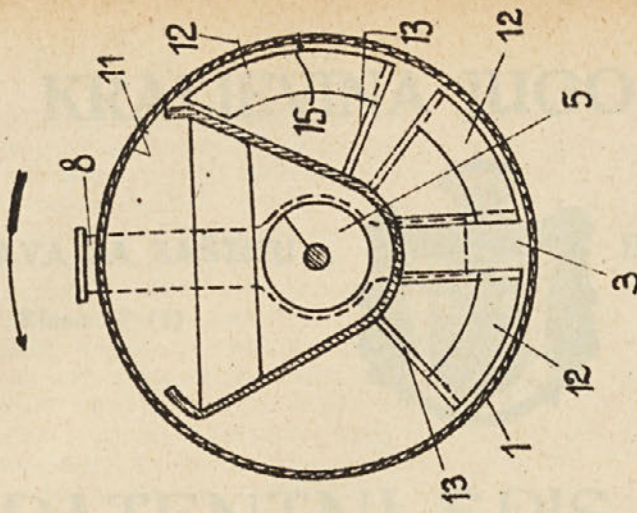

Fig. 7.

